

UREDNIŠTVO: UL. MONTECCHI 6, III. nad. — TELEFON 93-808 IN 94-638 — Poštni predel 559 — UPRAVA: UL. SV. FRANCISKA 8, 20 — Tel. 37-338 — OGGLASI: od 8-12.30 in od 15-18. — Telefon 37-338 — CENE OGGLASOV: Za vsak mm visine v širini 1 stolpeca tržaški 60, finančno 100, osmrtnice 90 lit. — Za FLRJ za vsak mm širine 1 stolpeca za vse vrste oglasov po 25 din. — Podruž: GORICA, Ul. S. Pellico 1-II, Tel. 33-32

NAROCNINA: mesečna 350, džetretna 900, polletna 1700, celoletna 3200 hr. — Federat. ljudska republika Jugoslavija: Izvod 10, mesečno 210 din. — Postni tekoči račun Založništvo tržaškega tiska Trst 11-3374 — ZA FLRJ: Agencija demokratičnega inozemskoga tiska, Državna založba Slovenije, Ljubljana, Stari trg 3-I, tel. 21-928, tekoči račun pri Narodni banici v Ljubljani 604 T 375 — Izdaja Založništvo tržaškega tiska D. ZOZ — Trst

V kratkem pred Varnostnim svetom OZN razprava o položaju na področju Formoze?

Neprestana posvetovanja med delegacijami OZN — V Londonu odklanjajo siherni komentar o Eisenhowerjevih in Čuenlajevih izjavah — Razgovor gospe Pandit z Edenom daje misliti na morebitno indijsko posredovanje

LONDON, 25. — Voditelj laburistične opozicije Clement Attlee bo predložil jutri zunanjemu ministru Edenu sprivato interpelacijo o vprašanju Formoze in o Eisenhowerjevi poslanici.

Postopek s sprivato interpelacijo je nujen postopek,

WASHINGTON, 25. — Reakcija na Eisenhowerevo poslanico kongresu v zvezi s Formozom je različna v vrstah ameriških senatorjev, vendar v spodnji zbornici nobene izjave v zvezi s Formozom in z Eisenhowerjevo poslanočno.

Zato pričakujejo, da bo senat zadevno resolucijo odobril z velikim večino. Predstavnika zbornice pa je danes resolucijo soglasno odobrila.

Predsednik senatnega zunanje političnega odbora Walter George je izjavil, da ne verja, da bi novi ukrepi dovedli do razlogivne vojne na Kitajsko celino. Na vprašanje, če je razlogivna vojna na Kitajsko celino, da je Varnostni svet način, da bi načelno izjavil, da ni bil sprejet noben dokončen sklep glede pobude te delegacije za predložitev zadeve Varnostnemu svetu v okviru VII. po-

vražnosti med Formozo in Kitajsko bila le začasna rešitev, ki se Kitajska ne bo odrekla svojim pravicam do Formoze. Cesar pripada otok Kitajski na podlagi izjave v Kairu leta 1943, ki so jo leta 1945 potrdili v Potsdamu, ne bo lahko najti rešitve, ki bi zagotovila trajen mir, zlasti ker Formozu in mnoge druge države v zvezi s Formozom in z Eisenhowerjevo poslanočno.

Tudi v spodnji zbornici je predsednik zbornice v meni-

nu, da bi novi ukrepi dovedli do razlogivne vojne na Kitajsko celino. Na vprašanje, če je razlogivna vojna na Kitajsko celino, da je Varnostni svet način, da bi načelno izjavil, da ni bil sprejet noben dokončen sklep glede pobude te delegacije za predložitev zadeve Varnostnemu svetu v okviru VII. po-

vražnosti med Formozo in Kitajsko, je predsednik zbornice v meni-

nu, da bi novi ukrepi dovedli do razlogivne vojne na Kitajsko celino. Na vprašanje, če je razlogivna vojna na Kitajsko celino, da je Varnostni svet način, da bi načelno izjavil, da ni bil sprejet noben dokončen sklep glede pobude te delegacije za predložitev zadeve Varnostnemu svetu v okviru VII. po-

vražnosti med Formozo in Kitajsko, je predsednik zbornice v meni-

nu, da bi novi ukrepi dovedli do razlogivne vojne na Kitajsko celino. Na vprašanje, če je razlogivna vojna na Kitajsko celino, da je Varnostni svet način, da bi načelno izjavil, da ni bil sprejet noben dokončen sklep glede pobude te delegacije za predložitev zadeve Varnostnemu svetu v okviru VII. po-

vražnosti med Formozo in Kitajsko, je predsednik zbornice v meni-

nu, da bi novi ukrepi dovedli do razlogivne vojne na Kitajsko celino. Na vprašanje, če je razlogivna vojna na Kitajsko celino, da je Varnostni svet način, da bi načelno izjavil, da ni bil sprejet noben dokončen sklep glede pobude te delegacije za predložitev zadeve Varnostnemu svetu v okviru VII. po-

vražnosti med Formozo in Kitajsko, je predsednik zbornice v meni-

nu, da bi novi ukrepi dovedli do razlogivne vojne na Kitajsko celino. Na vprašanje, če je razlogivna vojna na Kitajsko celino, da je Varnostni svet način, da bi načelno izjavil, da ni bil sprejet noben dokončen sklep glede pobude te delegacije za predložitev zadeve Varnostnemu svetu v okviru VII. po-

vražnosti med Formozo in Kitajsko, je predsednik zbornice v meni-

nu, da bi novi ukrepi dovedli do razlogivne vojne na Kitajsko celino. Na vprašanje, če je razlogivna vojna na Kitajsko celino, da je Varnostni svet način, da bi načelno izjavil, da ni bil sprejet noben dokončen sklep glede pobude te delegacije za predložitev zadeve Varnostnemu svetu v okviru VII. po-

vražnosti med Formozo in Kitajsko, je predsednik zbornice v meni-

nu, da bi novi ukrepi dovedli do razlogivne vojne na Kitajsko celino. Na vprašanje, če je razlogivna vojna na Kitajsko celino, da je Varnostni svet način, da bi načelno izjavil, da ni bil sprejet noben dokončen sklep glede pobude te delegacije za predložitev zadeve Varnostnemu svetu v okviru VII. po-

vražnosti med Formozo in Kitajsko, je predsednik zbornice v meni-

nu, da bi novi ukrepi dovedli do razlogivne vojne na Kitajsko celino. Na vprašanje, če je razlogivna vojna na Kitajsko celino, da je Varnostni svet način, da bi načelno izjavil, da ni bil sprejet noben dokončen sklep glede pobude te delegacije za predložitev zadeve Varnostnemu svetu v okviru VII. po-

vražnosti med Formozo in Kitajsko, je predsednik zbornice v meni-

nu, da bi novi ukrepi dovedli do razlogivne vojne na Kitajsko celino. Na vprašanje, če je razlogivna vojna na Kitajsko celino, da je Varnostni svet način, da bi načelno izjavil, da ni bil sprejet noben dokončen sklep glede pobude te delegacije za predložitev zadeve Varnostnemu svetu v okviru VII. po-

vražnosti med Formozo in Kitajsko, je predsednik zbornice v meni-

nu, da bi novi ukrepi dovedli do razlogivne vojne na Kitajsko celino. Na vprašanje, če je razlogivna vojna na Kitajsko celino, da je Varnostni svet način, da bi načelno izjavil, da ni bil sprejet noben dokončen sklep glede pobude te delegacije za predložitev zadeve Varnostnemu svetu v okviru VII. po-

vražnosti med Formozo in Kitajsko, je predsednik zbornice v meni-

nu, da bi novi ukrepi dovedli do razlogivne vojne na Kitajsko celino. Na vprašanje, če je razlogivna vojna na Kitajsko celino, da je Varnostni svet način, da bi načelno izjavil, da ni bil sprejet noben dokončen sklep glede pobude te delegacije za predložitev zadeve Varnostnemu svetu v okviru VII. po-

vražnosti med Formozo in Kitajsko, je predsednik zbornice v meni-

nu, da bi novi ukrepi dovedli do razlogivne vojne na Kitajsko celino. Na vprašanje, če je razlogivna vojna na Kitajsko celino, da je Varnostni svet način, da bi načelno izjavil, da ni bil sprejet noben dokončen sklep glede pobude te delegacije za predložitev zadeve Varnostnemu svetu v okviru VII. po-

vražnosti med Formozo in Kitajsko, je predsednik zbornice v meni-

nu, da bi novi ukrepi dovedli do razlogivne vojne na Kitajsko celino. Na vprašanje, če je razlogivna vojna na Kitajsko celino, da je Varnostni svet način, da bi načelno izjavil, da ni bil sprejet noben dokončen sklep glede pobude te delegacije za predložitev zadeve Varnostnemu svetu v okviru VII. po-

vražnosti med Formozo in Kitajsko, je predsednik zbornice v meni-

nu, da bi novi ukrepi dovedli do razlogivne vojne na Kitajsko celino. Na vprašanje, če je razlogivna vojna na Kitajsko celino, da je Varnostni svet način, da bi načelno izjavil, da ni bil sprejet noben dokončen sklep glede pobude te delegacije za predložitev zadeve Varnostnemu svetu v okviru VII. po-

vražnosti med Formozo in Kitajsko, je predsednik zbornice v meni-

nu, da bi novi ukrepi dovedli do razlogivne vojne na Kitajsko celino. Na vprašanje, če je razlogivna vojna na Kitajsko celino, da je Varnostni svet način, da bi načelno izjavil, da ni bil sprejet noben dokončen sklep glede pobude te delegacije za predložitev zadeve Varnostnemu svetu v okviru VII. po-

vražnosti med Formozo in Kitajsko, je predsednik zbornice v meni-

nu, da bi novi ukrepi dovedli do razlogivne vojne na Kitajsko celino. Na vprašanje, če je razlogivna vojna na Kitajsko celino, da je Varnostni svet način, da bi načelno izjavil, da ni bil sprejet noben dokončen sklep glede pobude te delegacije za predložitev zadeve Varnostnemu svetu v okviru VII. po-

vražnosti med Formozo in Kitajsko, je predsednik zbornice v meni-

nu, da bi novi ukrepi dovedli do razlogivne vojne na Kitajsko celino. Na vprašanje, če je razlogivna vojna na Kitajsko celino, da je Varnostni svet način, da bi načelno izjavil, da ni bil sprejet noben dokončen sklep glede pobude te delegacije za predložitev zadeve Varnostnemu svetu v okviru VII. po-

vražnosti med Formozo in Kitajsko, je predsednik zbornice v meni-

nu, da bi novi ukrepi dovedli do razlogivne vojne na Kitajsko celino. Na vprašanje, če je razlogivna vojna na Kitajsko celino, da je Varnostni svet način, da bi načelno izjavil, da ni bil sprejet noben dokončen sklep glede pobude te delegacije za predložitev zadeve Varnostnemu svetu v okviru VII. po-

vražnosti med Formozo in Kitajsko, je predsednik zbornice v meni-

nu, da bi novi ukrepi dovedli do razlogivne vojne na Kitajsko celino. Na vprašanje, če je razlogivna vojna na Kitajsko celino, da je Varnostni svet način, da bi načelno izjavil, da ni bil sprejet noben dokončen sklep glede pobude te delegacije za predložitev zadeve Varnostnemu svetu v okviru VII. po-

vražnosti med Formozo in Kitajsko, je predsednik zbornice v meni-

nu, da bi novi ukrepi dovedli do razlogivne vojne na Kitajsko celino. Na vprašanje, če je razlogivna vojna na Kitajsko celino, da je Varnostni svet način, da bi načelno izjavil, da ni bil sprejet noben dokončen sklep glede pobude te delegacije za predložitev zadeve Varnostnemu svetu v okviru VII. po-

vražnosti med Formozo in Kitajsko, je predsednik zbornice v meni-

nu, da bi novi ukrepi dovedli do razlogivne vojne na Kitajsko celino. Na vprašanje, če je razlogivna vojna na Kitajsko celino, da je Varnostni svet način, da bi načelno izjavil, da ni bil sprejet noben dokončen sklep glede pobude te delegacije za predložitev zadeve Varnostnemu svetu v okviru VII. po-

vražnosti med Formozo in Kitajsko, je predsednik zbornice v meni-

nu, da bi novi ukrepi dovedli do razlogivne vojne na Kitajsko celino. Na vprašanje, če je razlogivna vojna na Kitajsko celino, da je Varnostni svet način, da bi načelno izjavil, da ni bil sprejet noben dokončen sklep glede pobude te delegacije za predložitev zadeve Varnostnemu svetu v okviru VII. po-

vražnosti med Formozo in Kitajsko, je predsednik zbornice v meni-

nu, da bi novi ukrepi dovedli do razlogivne vojne na Kitajsko celino. Na vprašanje, če je razlogivna vojna na Kitajsko celino, da je Varnostni svet način, da bi načelno izjavil, da ni bil sprejet noben dokončen sklep glede pobude te delegacije za predložitev zadeve Varnostnemu svetu v okviru VII. po-

vražnosti med Formozo in Kitajsko, je predsednik zbornice v meni-

nu, da bi novi ukrepi dovedli do razlogivne vojne na Kitajsko celino. Na vprašanje, če je razlogivna vojna na Kitajsko celino, da je Varnostni svet način, da bi načelno izjavil, da ni bil sprejet noben dokončen sklep glede pobude te delegacije za predložitev zadeve Varnostnemu svetu v okviru VII. po-

vražnosti med Formozo in Kitajsko, je predsednik zbornice v meni-

nu, da bi novi ukrepi dovedli do razlogivne vojne na Kitajsko celino. Na vprašanje, če je razlogivna vojna na Kitajsko celino, da je Varnostni svet način, da bi načelno izjavil, da ni bil sprejet noben dokončen sklep glede pobude te delegacije za predložitev zadeve Varnostnemu svetu v okviru VII. po-

vražnosti med Formozo in Kitajsko, je predsednik zbornice v meni-

nu, da bi novi ukrepi dovedli do razlogivne vojne na Kitajsko celino. Na vprašanje, če je razlogivna vojna na Kitajsko celino, da je Varnostni svet način, da bi načelno izjavil, da ni bil sprejet noben dokončen sklep glede pobude te delegacije za predložitev zadeve Varnostnemu svetu v okviru VII. po-

vražnosti med Formozo in Kitajsko, je predsednik zbornice v meni-

nu, da bi novi ukrepi dovedli do razlogivne vojne na Kitajsko celino. Na vprašanje, če je razlogivna vojna na Kitajsko celino, da je Varnostni svet način, da bi načelno izjavil, da ni bil sprejet noben dokončen sklep glede pobude te delegacije za predložitev zadeve Varnostnemu svetu v okviru VII. po-

vražnosti med Formozo in Kitajsko, je predsednik zbornice v meni-

nu, da bi novi ukrepi dovedli do razlogivne vojne na Kitajsko celino. Na vprašanje, če je razlogivna vojna na Kitajsko celino, da je Varnostni svet način, da bi načelno izjavil, da ni bil sprejet noben dokončen sklep glede pobude te delegacije za predložitev zadeve Varnostnemu svetu v okviru VII. po-

vražnosti med Formozo in Kitajsko, je predsednik zbornice v meni-

nu, da bi novi ukrepi dovedli do razlogivne vojne na Kitajsko celino. Na vprašanje, če je razlogivna vojna na Kitajsko celino, da je Varnostni svet način, da bi načelno izjavil, da ni bil sprejet noben dokončen sklep glede pobude te delegacije za predložitev zadeve Varnostnemu svetu v okviru VII. po-

vražnosti med Formozo in Kitajsko, je predsednik zbornice v meni-

nu, da bi novi ukrepi dovedli do razlogivne vojne na Kitajsko celino. Na vprašanje, če je razlogivna vojna na Kitajsko cel

SPOMINSKI DNEVI
Na današnji dan je bil leta 1797 rojen v Žirovnci na Gorjencih Marija Cop, svetovalec in priatelj dr. Franceta Prešerena.

TRŽAŠKI DNEVNIK

Delegacija slovenskih županov in obč. svetovalcev pri dr. Palamari

Izročili so mu spomenico v zvezi s Posebnim statutom - Podrobnejše poročilo o razgovoru bo delegacija podala na posebnem sestanku v nedeljo

V ponedeljek, 24. januarja ob 18. uri, je vladni generalni komisar dr. Palamara sprejel delegacijo, ki so jo se stavljal 4 slovenski župani in 9 svetovalcev iz vseh občin Tržaškega ozemlja. Ob tej prilici so mu članji odpostolstva izročili spomenico, ki jo objavljamo. V razgovoru, ki je trajal uro in tri četrti, so mu svetovalci obrazložili posamezne točke spomenika.

Podrobnejše poročilo o sprejemu do delegacije podala na izborovanju vseh slovenskih občinskih svetovalcev, ki bo v nedeljo 30. januarja ob 10. uri v Trstu.

Trst, dne 24. januarja 1955.

Gospod dr. Giovanni PALAMARA vladni generalni komisar za Tržaško ozemlje

Dokumenti, ki so bili na pletarni zasedanju vseh od

svetovalci pooblaščeni, da iz neseno v imenu jugoslovanske narodne skupine na Tržaškem ozemlju nekatera vprašanja, ki zadevajo londonski sporazum od 5. oktobra 1954.

Zato se obravnavo na Vas, gospod vladni generalni komisar, kot predstavnika italijanske vlade, da izmenimo mimo izvajanja tega dogovora.

Zelimo, da se dolobča. Posbenega statuta prično čim prej izvajati, hkrati pa obvezno, naj se brez odlašanja izvedejo naslednja nujna in izvedljiva določila:

a) preklicemo naj se vsi fizični zakoni, ki so bili izdani, da se Slovenci zatrjavajo in raznaročujejo, a danes nasplohajo črki in duhu. Posbenega statuta ter ostalih listin, zlasti pa;

b) kr. dekret od 29.3.1923 št. 800, ki vsebuje določila o imenih občin in krajev priključnega ozemlja;

c) kr. zakonski dekret od 15.10.1925 št. 1794 o obvezni rabi italijanskega jezika na sodiščih;

d) zakon od 24.5.1926 št. 888 o potajljivovanju slovenskih rodbinskih imen;

e) zakon od 8.2.1928 št. 333, ki vsebuje določila o imenih novorojencev;

f) člen 137 kazenskega postopnika od 19.10.1930 in člen 122 Civilnega postopnika od 28.10.1940, ki pod kaznijo predpisuje izključno rabo italijanskega na sodiščih.

Poleg tega naj se razvaja vik ZVU št. 183 od 29.2.1949 o omejeni rabi slovenskega jezika v občinah.

2. Izda naj se odlok o prepovedi in kaznovanju podžiganja narodnosti in plenemške mržnje, kakor določen člen 3 Posbenega statuta, kajti je mržnja resno ovira medseholjno spoštovanje, mirno sožitje in sodelovanje med tu živincima narodoma.

3. Pozovemo naj se vsi župani Tržaškega ozemlja, da prično izvajati določila člena 5. Posbenega statuta, ki se tiče krajinskega v uličnih imenih, ter naj se izda ukaz, da vsi javni uradi in ustanove (enti publici) postavijo poleg italijanskih tudi slovenske na-

posevno, nino sožitje in sodelovanje med tu živincima narodoma.

4. Imenujemo naj se za vse javne urade in sodišča sorazmerno število uradnikov, pridajajoči vsem položajnim skupinam, ki naj jih zasedajo predstavniki jugoslovanske narodne skupine, ter tako omogoči izvajanje določil o uporabi slovenskega jezika.

5. Odredimo naj se, da vsi javni uradi, sodišča in ustanove raznoje izstavljati slovenskim

glasnikom in pismeno v slovenskem jeziku.

Prav tako naj se uradni razglasji, javne oznake in publikacije objavljajo tudi v slovenskem jeziku.

Dovoljujemo si se opozoriti Vasovo Ekscelenco, da organi javne varnosti zaslijujejo v vseh podrobnostih Slovence, člane prostovoljnih, gospodarskih, stanskih, političnih in športnih društv na njihovem političnem misljenju in prednostih, o njihovem občevalnem jeziku in celo ali posljajo otroke v slovensko šolo, kar je v skladu z demokratičnimi načeli in z obstoječimi zakoni.

To ravnanje brez potrebe vzemirja slovensko prebivalstvo, naj se brez odlašanja

izvedejo naslednja nujna in izvedljiva določila:

a) kr. dekret od 29.3.1923 št. 800, ki vsebuje določila o imenih občin in krajev priključnega ozemlja;

b) kr. zakonski dekret od 15.10.1925 št. 1794 o obvezni rabi italijanskega jezika na sodiščih;

c) zakon od 24.5.1926 št. 888 o potajljivovanju slovenskih rodbinskih imen;

d) zakon od 8.2.1928 št. 333, ki vsebuje določila o imenih novorojencev;

e) člen 137 kazenskega postopnika od 19.10.1930 in člen 122 Civilnega postopnika od 28.10.1940, ki pod kaznijo predpisuje izključno rabo italijanskega na sodiščih.

Poleg tega naj se razvaja vik ZVU št. 183 od 29.2.1949 o omejeni rabi slovenskega jezika v občinah.

2. Izda naj se odlok o prepovedi in kaznovanju podžiganja narodnosti in plenemške mržnje, kakor določen člen 3 Posbenega statuta, kajti je mržnja resno ovira medseholjno spoštovanje, mirno sožitje in sodelovanje med tu živincima narodoma.

3. Pozovemo naj se vsi župani Tržaškega ozemlja, da prično izvajati določila člena 5. Posbenega statuta, ki se tiče krajinskega v uličnih imenih, ter naj se izda ukaz, da vsi javni uradi in ustanove (enti publici) postavijo poleg italijanskih tudi slovenske na-

posevno, nino sožitje in sodelovanje med tu živincima narodoma.

4. Imenujemo naj se za vse javne urade in sodišča sorazmerno število uradnikov, pridajajoči vsem položajnim skupinam, ki naj jih zasedajo predstavniki jugoslovanske narodne skupine, ter tako omogoči izvajanje določil o uporabi slovenskega jezika.

5. Odredimo naj se, da vsi javni uradi, sodišča in ustanove raznoje izstavljati slovenskim

glasnikom in pismeno v slovenskem jeziku.

Danes ob polnoči so delavci industrije testenin, industrije pletanja, industrije plišev in celodnevno stvarovali v celodnevno stvarovali. Ti delavci zahtevajo že mnogo časa 7-odstotno povišanje na ponotenote pliče ter zmanjšanje razlike med ženskimi in moškimi pličami.

Tudi pristaniški delavci bodo danes stvariščki eno uro in sicer od 11. do 12. ure. Stavka je solidarnostnega značaja z generativskimi pristaniškimi delavci, ki se že pet dni borijo za svoje pravice in za povisitev plič. Hkrati pa bodo tržaški pristaniški delavci protestirali proti grobini političnim načinom, ter mimočutno bodo delavci v pristaniških delavcih v Tržaški in v mestu na pristaniških manifestacijah.

Poleg tega naj se razvaja vik ZVU št. 183 od 29.2.1949 o omejeni rabi slovenskega jezika v občinah.

2. Izda naj se odlok o prepovedi in kaznovanju podžiganja narodnosti in plenemške mržnje, kakor določen člen 3 Posbenega statuta, kajti je mržnja resno ovira medseholjno spoštovanje, mirno sožitje in sodelovanje med tu živincima narodoma.

3. Pozovemo naj se vsi župani Tržaškega ozemlja, da prično izvajati določila člena 5. Posbenega statuta, ki se tiče krajinskega v uličnih imenih, ter naj se izda ukaz, da vsi javni uradi in ustanove (enti publici) postavijo poleg italijanskih tudi slovenske na-

posevno, nino sožitje in sodelovanje med tu živincima narodoma.

4. Imenujemo naj se za vse javne urade in sodišča sorazmerno število uradnikov, pridajajoči vsem položajnim skupinam, ki naj jih zasedajo predstavniki jugoslovanske narodne skupine, ter tako omogoči izvajanje določil o uporabi slovenskega jezika.

5. Odredimo naj se, da vsi javni uradi, sodišča in ustanove raznoje izstavljati slovenskim

glasnikom in pismeno v slovenskem jeziku.

Danes ob polnoči so delavci industrije testenin, industrije pletanja, industrije plišev in celodnevno stvarovali v celodnevno stvarovali. Ti delavci zahtevajo že mnogo časa 7-odstotno povišanje na ponotenote pliče ter zmanjšanje razlike med ženskimi in moškimi pličami.

Tudi pristaniški delavci bodo danes stvariščki eno uro in sicer od 11. do 12. ure. Stavka je solidarnostnega značaja z generativskimi pristaniškimi delavci, ki se že pet dni borijo za svoje pravice in za povisitev plič. Hkrati pa bodo tržaški pristaniški delavci protestirali proti grobini političnim načinom, ter mimočutno bodo delavci v pristaniških delavcih v Tržaški in v mestu na pristaniških manifestacijah.

Poleg tega naj se razvaja vik ZVU št. 183 od 29.2.1949 o omejeni rabi slovenskega jezika v občinah.

2. Izda naj se odlok o prepovedi in kaznovanju podžiganja narodnosti in plenemške mržnje, kakor določen člen 3 Posbenega statuta, kajti je mržnja resno ovira medseholjno spoštovanje, mirno sožitje in sodelovanje med tu živincima narodoma.

3. Pozovemo naj se vsi župani Tržaškega ozemlja, da prično izvajati določila člena 5. Posbenega statuta, ki se tiče krajinskega v uličnih imenih, ter naj se izda ukaz, da vsi javni uradi in ustanove (enti publici) postavijo poleg italijanskih tudi slovenske na-

posevno, nino sožitje in sodelovanje med tu živincima narodoma.

4. Imenujemo naj se za vse javne urade in sodišča sorazmerno število uradnikov, pridajajoči vsem položajnim skupinam, ki naj jih zasedajo predstavniki jugoslovanske narodne skupine, ter tako omogoči izvajanje določil o uporabi slovenskega jezika.

5. Odredimo naj se, da vsi javni uradi, sodišča in ustanove raznoje izstavljati slovenskim

glasnikom in pismeno v slovenskem jeziku.

Danes ob polnoči so delavci industrije testenin, industrije pletanja, industrije plišev in celodnevno stvarovali v celodnevno stvarovali. Ti delavci zahtevajo že mnogo časa 7-odstotno povišanje na ponotenote pliče ter zmanjšanje razlike med ženskimi in moškimi pličami.

Tudi pristaniški delavci bodo danes stvariščki eno uro in sicer od 11. do 12. ure. Stavka je solidarnostnega značaja z generativskimi pristaniškimi delavci, ki se že pet dni borijo za svoje pravice in za povisitev plič. Hkrati pa bodo tržaški pristaniški delavci protestirali proti grobini političnim načinom, ter mimočutno bodo delavci v pristaniških delavcih v Tržaški in v mestu na pristaniških manifestacijah.

Poleg tega naj se razvaja vik ZVU št. 183 od 29.2.1949 o omejeni rabi slovenskega jezika v občinah.

2. Izda naj se odlok o prepovedi in kaznovanju podžiganja narodnosti in plenemške mržnje, kakor določen člen 3 Posbenega statuta, kajti je mržnja resno ovira medseholjno spoštovanje, mirno sožitje in sodelovanje med tu živincima narodoma.

3. Pozovemo naj se vsi župani Tržaškega ozemlja, da prično izvajati določila člena 5. Posbenega statuta, ki se tiče krajinskega v uličnih imenih, ter naj se izda ukaz, da vsi javni uradi in ustanove (enti publici) postavijo poleg italijanskih tudi slovenske na-

posevno, nino sožitje in sodelovanje med tu živincima narodoma.

4. Imenujemo naj se za vse javne urade in sodišča sorazmerno število uradnikov, pridajajoči vsem položajnim skupinam, ki naj jih zasedajo predstavniki jugoslovanske narodne skupine, ter tako omogoči izvajanje določil o uporabi slovenskega jezika.

5. Odredimo naj se, da vsi javni uradi, sodišča in ustanove raznoje izstavljati slovenskim

glasnikom in pismeno v slovenskem jeziku.

Danes ob polnoči so delavci industrije testenin, industrije pletanja, industrije plišev in celodnevno stvarovali v celodnevno stvarovali. Ti delavci zahtevajo že mnogo časa 7-odstotno povišanje na ponotenote pliče ter zmanjšanje razlike med ženskimi in moškimi pličami.

Tudi pristaniški delavci bodo danes stvariščki eno uro in sicer od 11. do 12. ure. Stavka je solidarnostnega značaja z generativskimi pristaniškimi delavci, ki se že pet dni borijo za svoje pravice in za povisitev plič. Hkrati pa bodo tržaški pristaniški delavci protestirali proti grobini političnim načinom, ter mimočutno bodo delavci v pristaniških delavcih v Tržaški in v mestu na pristaniških manifestacijah.

Poleg tega naj se razvaja vik ZVU št. 183 od 29.2.1949 o omejeni rabi slovenskega jezika v občinah.

2. Izda naj se odlok o prepovedi in kaznovanju podžiganja narodnosti in plenemške mržnje, kakor določen člen 3 Posbenega statuta, kajti je mržnja resno ovira medseholjno spoštovanje, mirno sožitje in sodelovanje med tu živincima narodoma.

3. Pozovemo naj se vsi župani Tržaškega ozemlja, da prično izvajati določila člena 5. Posbenega statuta, ki se tiče krajinskega v uličnih imenih, ter naj se izda ukaz, da vsi javni uradi in ustanove (enti publici) postavijo poleg italijanskih tudi slovenske na-

posevno, nino sožitje in sodelovanje med tu živincima narodoma.

4. Imenujemo naj se za vse javne urade in sodišča sorazmerno število uradnikov, pridajajoči vsem položajnim skupinam, ki naj jih zasedajo predstavniki jugoslovanske narodne skupine, ter tako omogoči izvajanje določil o uporabi slovenskega jezika.

5. Odredimo naj se, da vsi javni uradi, sodišča in ustanove raznoje izstavljati slovenskim

glasnikom in pismeno

DEBATA O AVTONOMIJI IN SLOVENCI

Z londonskim memorandumom, ki je uredil vprašanje Svobodnega tržaškega ozemlja, je postal postopek aktualno vprašanje avtonomije na vzhodni meji Italije.

S členom 116 nove italijanske ustawe iz leta 1947 je bila, kakor znamo, predvidena ustanovitev dežele Furlanija-Julijska krajina s posebnim statutom podobno kakor za Sicilijo, Sardinijo, Južni Tirol in Dolino Aoste. Toda medtem ko so te štiri dežele dobile svoj statut, je ustavodajna skupščina 30. oktobra 1947 že sprejetelo določno deželo avtonome Furlanije-Julijske krajine suspendirala na nedolžen čas. Bivši italijanski politični svetnik pri tedanjem Zvezniški vojaški upravi v Trstu Diego de Castro je (Trieste, št. V.), da se je zgodilo zato, ker je znaten del te dežele prehodno ostalo v področju, ki so ga upravljale tuje sile. Očitno menijo, da je sedaj ta razlog odpadel, in taka mnenje je med drugimi tudi bivši predsednik italijanske ljudske stranke Luigi Sturz. Nastopil je torej čas, ko bi se moral ukinitev omenjenega določja preklicati. Toda pojavile so se v tem pogledu velike prizakovane in neprizakovane težave.

Predstavljen je se od časa ustavodajne skupščine v Italiji močno ohladilo nevdušenje za avtonomijo. Zaradi tega se vsi edini v tem, ali naj ustvari takva avtonomna dežela s posebnim statutom ali ne. Med tistimi pa, ki so za avtonomijo, je razvijeno možljivo, ali naj bo ena sama dežela, kakor ena ustanovitev, ali dve samostojni deželi. V prvem primeru bi se dežela obsegala sedanjim provinci Videm v Gorico ter Tržaško ozemlje, skupno 7360 kv. km in okroglo 1.230.000 prebivalcev. In tu se pojavlja zoper nov problem: ali naj bo središče te dežele največje mesto, t.j. Trst z 273.000 prebivalci, tudi na Gorisko v Videmsko pokrajinijo, ki ima prek 1.000 duš. Za Tržaško ozemlje iz leta 1951 tedaj okoli 4000 duš. Za Tržaško ozemlje in razni drugi italijanski pisci!

Prav tako je nesoglasje glede manjšinske pravice, ki naj bi se podelite Slovencem. S posebnim statutom so Slovenci na Tržaškem ozemlju konkretno zajamečeni razine manjšinske pravice. Nekateri so proti temu, da bi nastala ena sama dežela, ker bi s tem bil nevarnost, da se raztegnejo manjšinske pravice, ki jih predvideva londonski memorandum, tudi na Gorisko in Videmsko pokrajinijo. Zaradi tega so zaradi Furlanij, ki ima nekaj slavnih Oglej, ki pa je danes le 3.600 prebivalcev.

Nasprotovniki ene same avtonome dežele utemeljujejo s stališčem z gospodarskimi razlogi, če da je Trst prvenstveno industrijsko - trgovska, Furlanija in Goriska ozemlje. Kot argument navajajo tudi razliko med Furlanij in Julijicami (1). Najbolj tehten ugovor pa je juridična zasnava, če da sta Goriska in Videmška pokrajina integrativen del Italijanske republike, medtem ko je Tržaško ozemlje samo poverjeno italijanskemu upravi. Z ustanovitvijo ene same dežele bi se tako prejudicirale pravice Italijanov, da bi tista dela Tržaške ozemlja, ki je bil prisoten Jugoslaviji.

* * *

Ne bomo se spuščali v prejanje vseh upravnih, policijskih, gospodarskih, partizanskih, strankarskih, sentimentalnih, prestižnih in drugih razlogov, ki jih navajajo te ali z druge strani. Omenili se bomo samo na argumen-

To je bilo vprašanje Slovencev prvenstveni razlog za ustanovitev avtonome dežele, izhajajoči iz osnutka statuta, ki so ga leta 1947 pripravili Furlani, pri katerem je bila vsa dežela razdeljena v tri kurije. Druga kurija bi obsegala vse slovensko-nemško ozemlje in bi imela sredino v Gorici.

To dejstvo je sicer priznano, tudi sama ustavodajna skupščina, ko je sklep, s katerim je suspendirala posebno avtonomijo za Furlanijo-Julijsko krajino, dodala prispomočko, da kljub tej dolge vsej velja manjšinska zaščita v skladu s členom 6 italijanske ustawe.

Sicer nas tudi sedanj način pravne odseka pri vladnem komisariatu v Trstu Manlio Secovini (Trieste, št. V.) poučuje, da je bila v predvideni avtonomi Furlaniji-Julijski krajini posebno urejena raba sočevalnih jezikov poleg uradnega je-

Tako zahteva na primer profesor mednarodnega pravna na tržaškem univerzitetu Mario Udina (Trieste, št. V.), da mora biti status Furlanije-Julijske krajine različen od statuta Južnega Tirola in Doline Aoste, če da imata ene deželi jezikovni manjšini, medtem ko je slovenski manjšina tako majhna, da je zanj problem čisto drugega.

Tako zahteva na primer profesor mednarodnega pravna na tržaškem univerzitetu Mario Udina (Trieste, št. V.), da mora biti status Furlanije-Julijske krajine različen od statuta Južnega Tirola in Doline Aoste, če da imata ene deželi jezikovni manjšini, medtem ko je slovenski manjšina tako majhna, da je zanj problem čisto drugega.

To je bilo vprašanje na punču, med drugim znajo povedati o nekem Mohorju Velikonji, da ni zvoni plat zvona, ker je zaspal. Pripravujejo se da so francoski županji (mer-jih), o tedanjih ciljnih potroških, o prvih hišnih strelkah in drugih traktatnih zgodbah.

Stavbarstvo posega v pasovno arhitekturo. Razstava stavbne stopnje gre v treh glavnih smereh: od divljih oziroma trocelinskih sajnavskih srednjih stavov do etaznih (nadstropij), kakor so bili kmetje veliki, srednji ali najmanjši.

Razstava so izvršili tehnične slike tipičnih hiš, več starih varljivih, fasad, prezore hiš, seneke hramne (gospodarske), sviški (senike), kozolci, sploh situacije celinku, ki so jih preuredili za stanovanjske koče.

Zdaj notranje opreme smo znamovali razne predmete: pospahane zibke, izrezljane skrinjice in kuhinjske opreme, vsa doma izdelana. Kot prvo so uporabljali trske v klenkih, leskerbe, celerke, celeste.

Sobe so prostorne, vsaka imala svojo posteljo, toda pri odkar so bile hiše med vojo počasne in ni posteljnino, so ležišča ponavljajo na senu in imajo veččlanska družina ponavljajo samo po dve, tri po-

V kmečkih izbah se nam predstavlja, da je bilo v počasni pismi, listinami, pismi kromikami, testamenti. Mnogo je tega zgorjelo ali se pojavilo v polovici 19. stoletja. (Obdeloval Tone Cevni).

Ta raziskovalec je brskal po bankah in marahajah, da sta način počasni pismi, listinami, pismi kromikami, testamenti. Mnogo je tega zgorjelo ali se pojavilo v polovici 19. stoletja. (Obdeloval Tone Cevni).

POSTENJE CERKLJANOV - SLOVENSKO POSTENJE. Kader drugod po Goriskem, zlasti v Brodih, so tako imenovane ekamunje dellie kmetij, ki smo jih nekatere sočevalne občine pač skupne občinske pašnike, senotni, hoste po višini dnevnih davkov. V kmečkih so-

menti, ki se opirajo na Slovence na tem ozemlju in na sosednjo Jugoslavijo, iz raznih članov in razprav se jasno vidi, da čestokrat izkrijejo take nacionalistične argumente, da podprejo druge bolj ali manj prikrte želje in zahteve. Podobnih postavjevanj se spominjajo iz podtekete dobe, tako iz časa, ko je bila ustanovljena Tržaška pokrajina, ki je segala do tedanje državne meje pri Postojni, ali ko je bila vsa Goriska vključena v Videmsko pokrajinijo, tako da so bili Italijani s Furlani v znanih večini nasproti Slovencem. Naravnost zahvalna pa je bila debata v tedanju goriskem fašističnem tisku, ko je šlo za to, komaj se prikupili Tržič, Tržaški univerziteti, ki je s posebnim statutom skupščina v začetku leta 1947 je bila ustanovljena Tržaška pokrajina, in sta obe pokrajini hoteli biti najbolj primerni in preizkušeni zatiralki slovenskega življa.

Toda tudi v tem pogledu se krizajo mnenja. Medtem, ko na pr. Leone Comini v "Gazzettino" (16. junij 1955) zahteva ustanovitev ene same dežele, da zahteva obvezno, za njega namreč Slovene v njihovih dejanskih pravicah, ali pa je bila določa občinstvo ustanoviti avtonome Furlanije-Julijiske krajine s posebnim statutom podobno kakor za Sicilijo, Sardinijo, Južni Tirol in Dolino Aoste. Toda medtem ko so te štiri dežele dobile svoj statut, je ustavodajna skupščina 30. oktobra 1947 že sprejetelo določno deželo avtonome Furlanije-Julijiske krajine suspendirala na nedolžen čas. Bivši italijanski politični svetnik pri tedanjem Zvezniški vojaški upravi v Trstu Diego de Castro je (Trieste, št. V.), da se je zgodilo zato, ker je znaten del te dežele prehodno područje, ki so ga upravljale tuje sile. Očitno menijo, da je sedaj ta razlog odpadel, in taka mnenje je med drugimi tudi bivši predsednik italijanske ljudske stranke Luigi Sturz. Nastopil je torej čas, ko bi se moral ukinitev omenjenega določja preklicati. Toda pojavile so se v tem pogledu velike prizakovane in neprizakovane težave.

Predstavljen je se od časa ustavodajne skupščine v Italiji močno ohladilo nevdušenje za avtonomijo. Zaradi tega se vsi edini v tem, ali naj ustvari takva avtonomna dežela s posebnim statutom ali ne. Med tistimi pa, ki so za avtonomijo, je razvijeno možljivo, ali naj bo ena sama dežela, kakor ena ustanovitev, ali dve samostojni deželi. V prvem primeru bi se dežela obsegala sedanjim provinci Videm v Gorico ter Tržaško ozemlje, skupno 7360 kv. km in okroglo 1.230.000 prebivalcev. In tu se pojavlja zoper nov problem: ali naj bo središče te dežele največje mesto, t.j. Trst z 273.000 prebivalci, tudi na Gorisko v Videmsko pokrajinijo. Zaradi tega so zaradi Furlanij, ki ima nekaj slavnih Oglej, ki pa je danes le 3.600 prebivalcev.

Prav tako je nesoglasje glede manjšinske pravice, ki naj bi se podelite Slovencem. S posebnim statutom so Slovenci na Tržaškem ozemlju konkretno zajamečeni razine manjšinske pravice. Nekateri so proti temu, da bi nastala ena sama dežela, ker bi s tem bil nevarnost, da se raztegnejo manjšinske pravice, ki jih predvideva londonski memorandum, tudi na Gorisko in Videmsko pokrajinijo. Zaradi tega so zaradi Furlanij, ki ima nekaj slavnih Oglej, ki pa je danes le 3.600 prebivalcev.

Prav tako je nesoglasje glede manjšinske pravice, ki naj bi se podelite Slovencem. S posebnim statutom so Slovenci na Tržaškem ozemlju konkretno zajamečeni razine manjšinske pravice. Nekateri so proti temu, da bi nastala ena sama dežela, ker bi s tem bil nevarnost, da se raztegnejo manjšinske pravice, ki jih predvideva londonski memorandum, tudi na Gorisko in Videmsko pokrajinijo. Zaradi tega so zaradi Furlanij, ki ima nekaj slavnih Oglej, ki pa je danes le 3.600 prebivalcev.

Prav tako je nesoglasje glede manjšinske pravice, ki naj bi se podelite Slovencem. S posebnim statutom so Slovenci na Tržaškem ozemlju konkretno zajamečeni razine manjšinske pravice. Nekateri so proti temu, da bi nastala ena sama dežela, ker bi s tem bil nevarnost, da se raztegnejo manjšinske pravice, ki jih predvideva londonski memorandum, tudi na Gorisko in Videmsko pokrajinijo. Zaradi tega so zaradi Furlanij, ki ima nekaj slavnih Oglej, ki pa je danes le 3.600 prebivalcev.

Prav tako je nesoglasje glede manjšinske pravice, ki naj bi se podelite Slovencem. S posebnim statutom so Slovenci na Tržaškem ozemlju konkretno zajamečeni razine manjšinske pravice. Nekateri so proti temu, da bi nastala ena sama dežela, ker bi s tem bil nevarnost, da se raztegnejo manjšinske pravice, ki jih predvideva londonski memorandum, tudi na Gorisko in Videmsko pokrajinijo. Zaradi tega so zaradi Furlanij, ki ima nekaj slavnih Oglej, ki pa je danes le 3.600 prebivalcev.

Prav tako je nesoglasje glede manjšinske pravice, ki naj bi se podelite Slovencem. S posebnim statutom so Slovenci na Tržaškem ozemlju konkretno zajamečeni razine manjšinske pravice. Nekateri so proti temu, da bi nastala ena sama dežela, ker bi s tem bil nevarnost, da se raztegnejo manjšinske pravice, ki jih predvideva londonski memorandum, tudi na Gorisko in Videmsko pokrajinijo. Zaradi tega so zaradi Furlanij, ki ima nekaj slavnih Oglej, ki pa je danes le 3.600 prebivalcev.

Prav tako je nesoglasje glede manjšinske pravice, ki naj bi se podelite Slovencem. S posebnim statutom so Slovenci na Tržaškem ozemlju konkretno zajamečeni razine manjšinske pravice. Nekateri so proti temu, da bi nastala ena sama dežela, ker bi s tem bil nevarnost, da se raztegnejo manjšinske pravice, ki jih predvideva londonski memorandum, tudi na Gorisko in Videmsko pokrajinijo. Zaradi tega so zaradi Furlanij, ki ima nekaj slavnih Oglej, ki pa je danes le 3.600 prebivalcev.

Prav tako je nesoglasje glede manjšinske pravice, ki naj bi se podelite Slovencem. S posebnim statutom so Slovenci na Tržaškem ozemlju konkretno zajamečeni razine manjšinske pravice. Nekateri so proti temu, da bi nastala ena sama dežela, ker bi s tem bil nevarnost, da se raztegnejo manjšinske pravice, ki jih predvideva londonski memorandum, tudi na Gorisko in Videmsko pokrajinijo. Zaradi tega so zaradi Furlanij, ki ima nekaj slavnih Oglej, ki pa je danes le 3.600 prebivalcev.

Prav tako je nesoglasje glede manjšinske pravice, ki naj bi se podelite Slovencem. S posebnim statutom so Slovenci na Tržaškem ozemlju konkretno zajamečeni razine manjšinske pravice. Nekateri so proti temu, da bi nastala ena sama dežela, ker bi s tem bil nevarnost, da se raztegnejo manjšinske pravice, ki jih predvideva londonski memorandum, tudi na Gorisko in Videmsko pokrajinijo. Zaradi tega so zaradi Furlanij, ki ima nekaj slavnih Oglej, ki pa je danes le 3.600 prebivalcev.

Prav tako je nesoglasje glede manjšinske pravice, ki naj bi se podelite Slovencem. S posebnim statutom so Slovenci na Tržaškem ozemlju konkretno zajamečeni razine manjšinske pravice. Nekateri so proti temu, da bi nastala ena sama dežela, ker bi s tem bil nevarnost, da se raztegnejo manjšinske pravice, ki jih predvideva londonski memorandum, tudi na Gorisko in Videmsko pokrajinijo. Zaradi tega so zaradi Furlanij, ki ima nekaj slavnih Oglej, ki pa je danes le 3.600 prebivalcev.

Prav tako je nesoglasje glede manjšinske pravice, ki naj bi se podelite Slovencem. S posebnim statutom so Slovenci na Tržaškem ozemlju konkretno zajamečeni razine manjšinske pravice. Nekateri so proti temu, da bi nastala ena sama dežela, ker bi s tem bil nevarnost, da se raztegnejo manjšinske pravice, ki jih predvideva londonski memorandum, tudi na Gorisko in Videmsko pokrajinijo. Zaradi tega so zaradi Furlanij, ki ima nekaj slavnih Oglej, ki pa je danes le 3.600 prebivalcev.

Prav tako je nesoglasje glede manjšinske pravice, ki naj bi se podelite Slovencem. S posebnim statutom so Slovenci na Tržaškem ozemlju konkretno zajamečeni razine manjšinske pravice. Nekateri so proti temu, da bi nastala ena sama dežela, ker bi s tem bil nevarnost, da se raztegnejo manjšinske pravice, ki jih predvideva londonski memorandum, tudi na Gorisko in Videmsko pokrajinijo. Zaradi tega so zaradi Furlanij, ki ima nekaj slavnih Oglej, ki pa je danes le 3.600 prebivalcev.

Prav tako je nesoglasje glede manjšinske pravice, ki naj bi se podelite Slovencem. S posebnim statutom so Slovenci na Tržaškem ozemlju konkretno zajamečeni razine manjšinske pravice. Nekateri so proti temu, da bi nastala ena sama dežela, ker bi s tem bil nevarnost, da se raztegnejo manjšinske pravice, ki jih predvideva londonski memorandum, tudi na Gorisko in Videmsko pokrajinijo. Zaradi tega so zaradi Furlanij, ki ima nekaj slavnih Oglej, ki pa je danes le 3.600 prebivalcev.

Prav tako je nesoglasje glede manjšinske pravice, ki naj bi se podelite Slovencem. S posebnim statutom so Slovenci na Tržaškem ozemlju konkretno zajamečeni razine manjšinske pravice. Nekateri so proti temu, da bi nastala ena sama dežela, ker bi s tem bil nevarnost, da se raztegnejo manjšinske pravice, ki jih predvideva londonski memorandum, tudi na Gorisko in Videmsko pokrajinijo. Zaradi tega so zaradi Furlanij, ki ima nekaj slavnih Oglej, ki pa je danes le 3.600 prebivalcev.

Prav tako je nesoglasje glede manjšinske pravice, ki naj bi se podelite Slovencem. S posebnim statutom so Slovenci na Tržaškem ozemlju konkretno zajamečeni razine manjšinske pravice. Nekateri so proti temu, da bi nastala ena sama dežela, ker bi s tem bil nevarnost, da se raztegnejo manjšinske pravice, ki jih predvideva londonski memorandum, tudi na Gorisko in Videmsko pokrajinijo. Zaradi tega so zaradi Furlanij, ki ima nekaj slavnih Oglej, ki pa je danes le 3.600 prebivalcev.

Prav tako je nesoglasje glede manjšinske pravice, ki naj bi se podelite Slovencem. S posebnim statutom so Slovenci na Tržaškem ozemlju konkretno zajamečeni razine manjšinske pravice. Nekateri so proti temu, da bi nastala ena sama dežela, ker bi s tem bil nevarnost, da se raztegnejo manjšinske pravice, ki jih predvideva londonski memorandum, tudi na Gorisko in Videmsko pokrajinijo. Zaradi tega so zaradi Furlanij, ki ima nekaj slavnih Oglej, ki pa je danes le 3.600 prebivalcev.

Prav tako je nesoglasje glede manjšinske pravice, ki naj bi se podelite Slovencem. S posebnim statutom so Slovenci na Tržaškem ozemlju

GORIŠKI IN BENESKI DNEVNIK

SESTANEK NAJEMNIKOV V PEVMI O VZAJEMNIH BLAGAJNAH

Beneško sodišče še ni odločilo v sporu med najemniki in Tre Venezie

V pevmski prosvetni dvorani je bilo v nedeljo dopoldne obdobjevanje neposrednih obdelovalcev zemlje. Sestanek se je udeležilo veliko število členov iz Pevne in okoliških orških vasi, ker jih zelo zanimalo, kako se bo izvajal zakon o bolniškem zavarovanju neposrednih obdelovalcev.

Prisotni je o tem govoril Milanin Crne, ki je dejal, da je dolžnost vsakega obdelovalca, da izpolni posebne formularje in jih predloži občini, da ga vpise na seznam, kar bi ugotovil, da nujegova pričimka ni na seznamu, nujekliramo; če pa se nizvolnil formularjev, naj to napravi, čimprej na kolikovem papirju. Vpis v Vzajemne blagajne je obvezen po zakonu.

Tov. Miladin Cerne je dalje pojasnil, da bodo oboji Vzajemnih blagajn stavljeni iz 15 članov. Ker so Vzajemne blagajne stanovska ustanova neposrednih obdelovalcev, bi bilo zgremeno, če bi v omlitve obdobjov blagajn vmešavale organizacije neposrednih obdelovalcev in skusale vnašati razdor med naše kmete. Treba je preprečiti sileh tak poskus, kajti neposredni obdelovalci ne bi imeli nobenih koristih, če bi se za njihovo glasoveto potevali v kakšni vasi organizacije neposrednih obdelovalcev, ki bi si skušale zagotoviti podporo kmetov. Kmetje naj vedo, da je na delu organizacije neposrednih obdelovalcev pod demokristijanskim vplivom. Okoli Tržiča in po južnem Posočju je že dala kmetom podpisovati pooblastila, s katerimi bi lahko izražali svoje mnenje na volitvah. Obenem je ta organizacija vključena v demokristijanski aparat, ki bi pri volitvah Vzajemnih blagajn skušal na vse načine izločiti demokratične množice od upravljanja svoje ustanove. To dokazuje besedo demokristijanskega poslanca Bonomija, ki je predložil zakonski osnutek, da bo borba za Vzajemne blagajne tudi borba proti demokratičnim silam.

Ob koncu so se udeleženci sestanka zanimali tudi v pravdu z ustanovo Tre Venezie. Izvedeli so, da beneško sodišče, kateremu je bila dana možnost razsodbe v sporu, spora še ni do kraja proučelo in da ni izreklo svoje razsodbe. Dokler bo spor trajal, toliko časa so najemniki še vedno zakonito na svojih zemljiščih. Kakršni koli manevri ustanove, ki bi skusal vplivati na najemnike, da bi se zemlji odpovedali, bi bil brez zakonske podlage in zaradi tega tudi brez vsake veljave za najemnike.

Zimska pomoc

Kakor smo že javili, je še vedno v teku akcija za zbiranje prispevkov za sklad zimske pomoci brezposelnim in onemoglim. Temu vabilo se je do sedaj odzvalo že precejšnje število podjetij in zasebnikov, kar nam priča tudi skupna svota, ki je bila do sedaj zbrana. Do sobote 22. t. m. je skupni znesek dosegel 1.220.000 lire.

Delovni center za ureditev Ul. Faiti

V zadnjih dneh so v Ul. Faiti približno kopati kanale, in sicer od križišča Ul. Faiti z Ul. Della Bona do Ul. V. Veneto. Pri omenjenih delih je zaposlenih 25 delavcev delovnega centra, ki bo brezposelne delavce zaprosil 76 dni. Poleg gradnje greznic delovni center širi Ul. Faiti od Ul. Ci-

roso. 17.15: «Ne streljam, poljubi me, bavni film. VERDI. 16: «Dolga noč, A. Quinn in J. Evans.

CENTRALE. 17: «Bridkost, I. Bergman.

VITTORIA. 17: «Vsi, smo Milančani, U. Tognazzi.

MODERNO. 17: «Predzreza, S. Hayward.

KINO

CORSO. 17.15: «Ne streljam, poljubi me, bavni film.

VERDI. 16: «Dolga noč, A. Quinn in J. Evans.

CENTRALE. 17: «Bridkost, I. Bergman.

VITTORIA. 17: «Vsi, smo Milančani, U. Tognazzi.

MODERNO. 17: «Predzreza, S. Hayward.

POPARVEK

V včerajšnjem članku o Pedpornem društvu se pravilno glasi, da je bil odbornik v podporno član pokojni Josip Cigoli, medtem ko je bil pokojni Jožef Primožič z Oslavljem redni član.

DEZURNA LEKARNA:

Danes posuže ves dan in ponoc lekarja Urbani-Albanese, Ul. Rossini 1 - tel. 24-43.

SVET PRAVLJIC IN ČAROVNIJE

13. Prvo poglavje: ROJSTVO, DOM, STARSI

Ganjilj je bil pogled na ducate in ducate parov smuci, ki so bile prislonjene ob zdive sodrške sole. Vse te smuci so bile domačega izdelka, najraznovrstnejši tipov in velikosti. Med njimi so bile tudi tako majhne, da bi prisla prav komaj gozdnomu skratu. Ko je bilo sole konec, so privrzel fantični in deklički na cesto in si - ena, dve - prvezali smuci na noge. Potem so se na njih razpršili na vse strani: ta proti zlepčiu, oni proti Novi Stifti, tretji proti Svetemu Gregorju, četrti proti Zimarčam in Jelovici. Tam okrog Sodražice, ki je vse strani obdana od višjih ali nižjih hribov, ni smučanje sport, marveč prometna nujnost.

Vendar niso v očetovih mladih letih okrog Sodražice poznavali smuci. Vozili so se s sanmi na konjsko vprego ali hodiči po.

Oče — imenovali smo ga do prihoda v Ljubljano »papa« — nam je še kot majhnim otrokom rad pripovedoval o Hosti in Sodražici, o svojih starših brath in sestrah. Iz tega nujnega pripovedovanja sem ponesel v življenje vse, da mora biti Hosta ne samo imenit, marveč tudi zelo skrivnosten kraj. Zlasti sem ga red poslušal, ko je pripovedoval o hudi zimi v globokem snegu, kako je na primer nekoč kot otrok skoz zamrznjeno okno gledal svojega očeta, ki se je pes posodo.

Kot pričal je srečal tudi s Francetom Levstikom. Pridno

si je prihajal izposojati knjige v »licealko« (licealko knj. nico), kjer bi takrat Levstik bibliotekar. Nekoč ga je moj oče poprosil: »Ali, bi mi lahko posodili vaše pesmi?« Levstik vselej malec osoren, se je zadrl načaj: »Jaz nimam nobenih pesmi, jaz sem tu bibliotekar. Nakar je dodal bolj pravljivo: »Ce mislite morda pesmi Frana Levstika ali pa kar Levstikove pesmi?« Moj oče ponovil pršočno v njegovem smislu in dobiti pesmi na posodo.

Pralil mi je moj oče, da je kot študent veliko prezebal. »Kaj misliš, da smo mi, kmečki sinovi, v tistih casih poznali skozl zmrzljeno okno gledal svojega očeta, ki se je pes posodo?

Pralil mi je moj oče, da je kot študent veliko prezebal.

»Kaj misliš, da smo mi, kmečki sinovi, v tistih casih poznali skozl zmrzljeno okno gledal svojega očeta, ki se je pes posodo?«

Anton Bartol, rojen na Hosti 12. I. 1831.

SPORTNI DNEVNIK

KOŠARKARSKO PRVENSTVO

Točka iz Rima

Močna je že Virtus prva? - Košarkarica Triestine so zmagoale - Z eno točko poraženi Goričani v Gradiski

REZULTATI:

Cantu: Gira Preti - Cantu Milenka 67-56 (28-27).

Pesaro: Benelli - Junghans 67-45 (37-23).

Milan: Borletti - Pavia 91-60 (36-32).

Rim: Stella Azzura - Triestina 60-60 (34-23).

Beneške: Storm Vares - Reyer 56-49 (25-25).

Bologna: Virtus Minganti - Roma odlož.

LESTVICA:

Triestina 14. 9. 1 4 663 796 19

Gira Preti - Cantu 14. 9. 1 4 759 705 19

Borletti 14. 9. 0 5 950 823 18

Stella Azzura 14. 9. 0 5 829 759 18

Virtus M. 14. 8. 0 4 697 586 12

Roma 14. 8. 0 4 750 748 12

Pavia 14. 8. 0 8 821 856 12

Storm Var. 14. 5. 2 7 815 889 12

Reyer 13. 5. 1 8 878 890 12

Cantu Mil. 14. 5. 0 9 663 707 10

Jungmans 14. 2. 1 11 662 770 5

N Bernocchi in OMSA, ki sta

tudi v nedeljo zmagali, in pa

Autonomi Torino, ki je v ne-

deljo z prvim izgubil. Prvi ima

15. druga dva 1 in Triestina

13 točk; načo Comense 12, Udi-

ne 8. Bolgona 2 in ATM 0.

Tekme med zadnjima dvema

ekipama v nedeljo v Bologni

zaznali znanih neprilik.

* * *

V košarkarski seriji B je

bila najbolj zanimiva tekma

med Gradiško in Gradiscami v

Gradiski. Ta posloški derbi je

privabili mnogo gledalcev, ki

so bučno navajali za obe mo-

sti. Tekma je bila ves čas na-

petja, čeprav so bili domaci

izgubili v vodstvu, a so proti

koncu podlegli nervoznosti.

Toda končalo se je klub temu

z zmago, temo sicer toda za-

sižnjo. Mostvi Mazzini Morini

in O'are iz Bologne nista

igrali. Pordenone pa je doma

premagal Stamura in Solgas

močnostjo v Bassana. Vodi se na

predmagal Štiberni manj Mazzini

Morini s 24 točkami pred Go-

riziano 20, Italijo 16 id.

RIM. 25. — Prva mednarodna

košarkarska tekma v 1.955

6. februarja v Paviji, ko bo

italijanska B representanca na-

stapila proti svetovni zma-

govalki.

Tenči je zaznala igrača po na-

klicu. Z desetim letom je

pa je še mimo neke teni-

ške igrišča, ki je bila v

zadnjem letu vodila v

zmagovanju.

Tenči je zaznala igrača po na-

klicu. Z desetim letom je

pa je še mimo neke teni-

ške igrišča, ki je bila v

zadnjem letu vodila v

zmagovanju.

Tenči je zaznala igrača po na-

klicu. Z desetim letom je

pa je še mimo neke teni-

ške igrišča, ki je bila v

zadnjem letu vodila v

zmagovanju.

Tenči je zaznala igrača po na-

klicu. Z desetim letom je

pa je še mimo neke teni-

ške igrišča, ki je bila v

zadnjem letu vodila v

zmagovanju.

Tenči je zaznala igrača po na-